

Patent dodatkowy
do patentu nr _____

Zgłoszono: 31.12.73 (P. 167831)

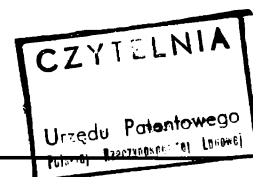
Pierwszeństwo: _____

Zgłoszenie ogłoszono: 01.07.75

Opis patentowy opublikowano: 15.08.1977

MKP B60j 7/18
E05b 65/12

Int. Cl.⁸ B60J 7/18
E05B 65/12

Twórcy wynalazku: Piotr Błasiński, Józef Rynkiewicz

Uprawniony z patentu: Fabryka Samochodów Ciężarowych im. Feliksa
Dzierżyńskiego, Starachowice (Polska)

Zamek zatrzaskowy

1

Dziedzina techniki. Przedmiotem wynalazku jest zamek zatrzaskowy do pokryw luków, zwłaszcza włazów dachowych pojazdów mechanicznych.

Stan techniki. Znany jest zamek do pokryw włazów dachowych w kabinach obsługi pojazdów mechanicznych, składający się z kątownej dźwigni dwuramiennej, połączonej z pokrywą, osadzonej obrotowo w punkcie schodzenia się ramion, oraz płytki przytwierdzonej do obrzeża włazu, posiadającej skośne wycięcie, w które w czasie zamykania wchodzi krótsze ramię dźwigni.

Dłuższe ramię dźwigni ukształtowane jest w postaci rękojeści, służącej do dociągania pokrywy do obrzeża, oraz dokonania obrotu dźwignią w celu zamknięcia włazu.

Zasadniczą wadą takiego rozwiązania jest niedogodność zamykania wynikająca z konieczności wykonania obrotu rękojeścią przy równoczesnym ciągnięciu za nią w kierunku prostopadłym do płaszczyzny tego obrotu.

Dla umożliwienia wykonania tych czynności rękojeść musi być dość długa, a przy tym mocno osadzona na osi obrotu, tak aby ruch krótszego ramienia podczas zamykania następował w jednej płaszczyźnie.

Spełnienie tych wymogów prowadzi do wzrostu gabarytów całego zamka, co uwzględniając, iż jest on umiejscowiony pod sufitem, jest bardzo niekorzystne ze względu na pogorszenie wyglądu este-

2

tycznego wnętrza kabiny, jak też warunków bezpieczeństwa biernego.

Wadą tego zamka jest także wrażliwość na korozję. Ma to dość istotne znaczenie, gdyż miejsce w którym jest on usytuowany charakteryzuje duża wilgotność będąca wynikiem kondensowania się na suficie kabiny pary wodnej, intensywnie występująca zwłaszcza w okresie zimy.

Zagadnienie techniczne, istota i techniczno-użytkowe skutki wynalazku. Wynalazek polega na opracowaniu zamka samoczynnie działającego typu zatrzaskowego, zamykającego pokrywę automatycznie po jej opuszczeniu, a przy tym odpornego na korozję.

Zgodnie z wynalazkiem, zamek składa się z rygla zakończonego ścięciem w kształcie jednostronnego klina, osadzonego przesuwnie w prowadnicach, zamkniętych czołowo elementem sprężystym wykonanym na przykład z gumy piankowej, posiadających w bocznych ściankach podłużne otwory, przez które przechodzą kańce nita osadzonego w ryglu, przy czym rygiel wykonany jest najkorzystniej z tworzywa syntetycznego lub metalu odpornego na korozję.

Rygiel na powierzchni dolnej posiada zaczep służący do jego odciągania przy odmykaniu pokrywy włazu.

Zastosowanie zamka według wynalazku, dzięki dużej jego płaskości, pozwoliło na umieszczenie go pod wykładziną tapicerską dachu kabiny, przez co

uzyskano gładką powierzchnię sufitu o estetycznym wyglądzie, niewiele odbiegającym od wykonania kabiny bez włazu.

Schowanie zamka pod wykładzinę tapicerską, w której wykonany jest jedynie otwór do odciągania jego rygla, na skutek wyeliminowania wystających elementów niebezpiecznych zwłaszcza przy jeździe po dużych nierównościach oraz w przypadku wywrócenia się pojazdu, polepszyło także warunki bezpieczeństwa dla pracowników obsługujących pojazd.

Istotną zaletą jest także automatyczne zamykanie pokrywy włazu, która to czynność przy zastosowaniu tego zamka sprowadza się jedynie do szybkiego opuszczenia pokrywy, względnie przy trudniej odkształcalnej uszczelce obrzeża włazu, — na dociągnięciu jej ręką.

Użycie na elementy zamka zarówno na rygiel jak też wypychający go z prowadnic element sprężysty tworzyw, nie ulegających korozji, zlikwidowało jego wrażliwość na zawilgocenie, a tym samym podniosło jego sprawne działanie i żywotność.

Objaśnienie figur rysunku. Przedmiot wynalazku jest uwidoczniony w przykładzie wykonania na rysunku, na którym fig. 1 przedstawia przekrój podłużny zamka przy zamkniętej pokrywie włazu, fig. 2 — zamek w widoku od wnętrza kabiny.

Opis konstrukcji przykładu wykonania zamka według wynalazku. Zamek przedstawiony na fig. 1, 2 składa się z rygla 1 wykonanego z tworzywa syntetycznego, osadzonego przesuwnie w prowadnicach 2 o przekroju w kształcie litery Ω przytwierdzonych obrzeżem bezpośrednio do blachy dachu kabiny, czołowo zamkniętych w tylnej części ścianką 3, pomiędzy którą, a rygłem umieszczony jest sprężysty element 4 wykonany na przykład z gumy piankowej.

Rodzaj tworzywa, a także kształt i wymiary elementu 4 są tak dobrane, że wywierany przez niego nacisk na rygiel 1 zarówno w pozycji zamknięcia jak i otwarcia jest w przybliżeniu stały.

Element ten w celu zabezpieczenia przed wypadnięciem przymocowany jest do ścianki 3 w znany sposób na przykład za pomocą kleju.

Część przednia rygla 1 wystająca z prowadnic 2 wchodząca w wycięcie 5 wykonane w pokrywie 6 włazu, zakończona jest ścięciem w kształcie jedno-

stronnego klina, zwróconym w kierunku zamykania pokrywy.

Dolna płaszczyzna rygla 1 zaopatrzona jest w zaczep 7 służący do odciągania go przy odmykaniu włazu w tylne położenie. Zaczep ten dla osiągnięcia większej płaskości zamka, umożliwiającej umieszczenie go pod wykładziną tapicerską 8 sufitu kabiny, wykonany został w formie wgłębienia 9 o podwyższonej od strony tylnej krawędzi, przy czym kształt i wielkość tego wgłębienia przystosowane są do palca ręki. Skrajne przesunięcie rygla 1 w prowadnicach 2 ustalone jest za pomocą nita 10 ciasno w nim osadzonego, którego końce wchodzą w podłużne otwory 11 wykonane w bocznych ściankach prowadnic.

Uwzględniając całkowite osłonięcie zamka, celem umożliwienia odciągania jego rygla przy odmykaniu włazu w wykładzinie tapicerskiej 8 sufitu kabiny, przewidziany został otwór 12 o przedłużonym kształcie, usytuowanym na wprost zaczepu 7.

Dla udogodnienia wykonanie czynności otwierania i zamykania włazu, pokrywa 6 zaopatrzona jest w rękojeść 13 umieszczoną we wgłębieniu wykładziny, umożliwiająca jej uchwycenie przy podnoszeniu i opuszczaniu.

Rękojeść ta służy ponadto do dociągnięcia pokrywy przy otwieraniu włazu, w celu zmniejszenia poprzecznego zacisku rygla 1 w prowadnicach, względnie w przypadku, gdy po opuszczeniu pokrywy nie nastąpi samoczynne zamknięcie włazu.

Zastrzeżenia patentowe

1. Zamek zatrzaskowy do pokryw luków, zwłaszcza włazów dachowych pojazdów mechanicznych, **znamienny tym**, że składa się z rygla (1) zakończonego ścięciem w kształcie jednostronnego klina osadzonego przesuwnie w prowadnicach (2) zamkniętych czołowo elementem sprężystym (4) wykonanym na przykład z gumy piankowej, posiadających w bocznych ściankach podłużne otwory (11) przez które przechodzą końce nita (10) osadzonego w ryglu, przy czym rygiel wykonany jest najkorzystniej z tworzywa syntetycznego, względnie metalu odpornego na korozję.

2. Zamek według zastrz. 1, **znamienny tym**, że dolna powierzchnia rygla (1) zaopatrzona jest w zaczep (7) służący do jego odciągania.

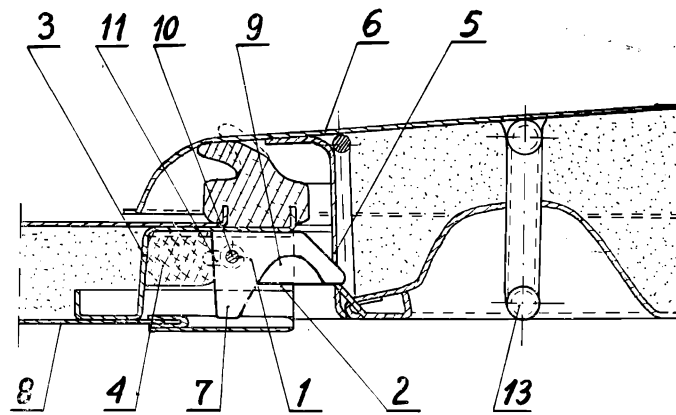

Fig. 1

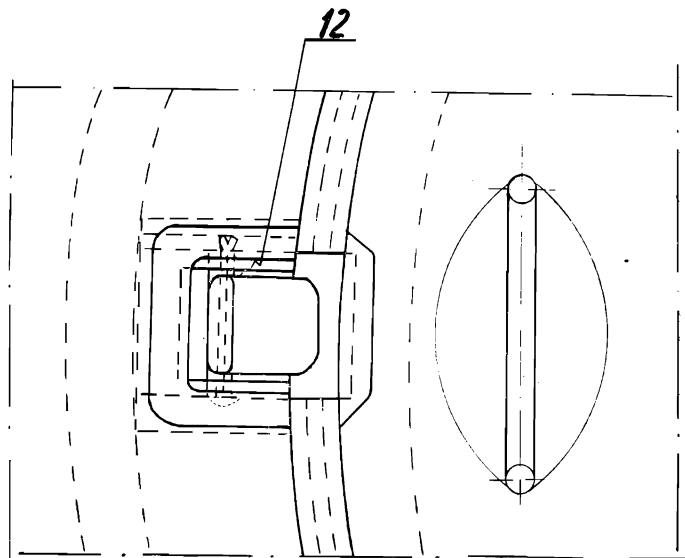

Fig. 2